

**NGOR &
CHAN**

Tvillinger på 12 er skopudsere

 DORTHE NIELSEN WILLIAM VEST-LILLESØE

Det er tidligt om morgenen. Rundt omkring i de små hytter skramles der med gryder, vanddunke og brænde. Tvillingerne Ngor og Chan står op og går ud i tusmørket. En lang dag er begyndt. De skiftes til at hente vand og tænde op. I dag er det Ngor, der finder den gule dunk og går hen til vandpumpen ved skolen. Hvis han er hurtig, er han en af de første ved pumpen. Der kan godt være kø om morgenen. Han er heldig – der står kun én pige og venter, da han træder rundt om hjørnet ved skolens port. Der kan være næsten 20 liter vand i dunken, som han løfter op på hovedet. Da han går hjemad, er det blevet lyst.

Ngor og Chan er 12 år. De bor i byen Aweil i den nordvestlige del af landet. De bor hos deres tante, som hedder Rebecca. I byen kan de gå i skole og arbejde. Før de flyttede til Aweil, boede de i landsbyen Udhum sammen med deres mor og tre søskende. De har ingen far – han døde, da de var små. Derfor må de hjælpe deres mor med at tjene penge til familien. I landsbyen er der intet arbejde at få, og der er heller ingen skole.

Landsbyen ligger et stykke uden for Aweil by. Det tager næsten en time at gå derud. Der kører ikke nogen bus. I regntiden bliver vejen ofte oversvømmet. Det ville være helt umuligt at bo der og tage frem og tilbage hver dag. Derfor bor de nu hos Rebecca.

Engelsk, matematik – og fodbold

Da Ngor kommer med vandet, har Chan tændt op, og Rebecca er i gang med morgenmaden. Når de har spist og ryddet op, er det tid til at komme i skole. Skolen starter klokken otte. De går i 4. klasse

på en lokal skole i byen. "Skolen er fin," siger Chan og kigger over på Ngor. "De bedste fag er engelsk og matematik," supplerer Ngor. Chan nikker. Man skal være god til engelsk for at få en uddannelse, og matematik skal de bruge hver dag, når de arbejder som skopudserne, forklarer de. Skoledagen slutter klokken 13. Det er fristende at blive der og spille lidt fodbold med kammeraterne, men det går ikke. Ngor og Chan skynder sig hjem med skolebøgerne og griber rygsækken med skopudserudstyret.

Er der sko, der skal pudses eller repareres?

Som regel er de med i en gruppe på fire-fem drenge, som går rundt sammen for at finde kunder. De "rasler" for at gøre opmærksom på, at skopudserne kommer. "Raslen" er lavet af en tom dåse læderfedt. De har puttet småsten i den og sømmet den

Drengene hjælper hinanden. Her er de i gang med hver sin sko.

Skocremer og børsterne har Ngor og Chan købt på markedet, men redskaberne er hjemmelavede.

fast til en pind. De ryster den eller slår den mod benene, mens de går. Det er hårdt at gå rundt i byens støvede gader i mange timer. Drengene har deres faste rute. De plejer at gå ned på hovedgaden og en tur forbi markedet. Hvis de får en kunde på gaden, finder de en stol, som kunden kan sidde på. Så sætter de sig på jorden og ordner skoene. De har alt, hvad de skal bruge i rygsækken – skocremer i forskellige farver, børster, snor, nåle, syle og raslen, som også kan bruges til at lave hul i sålerne, når skoen skal syes.

Men de holder mest af at være ved det lille hotel, som også har en restaurant. Her bor folk, som kommer til byen på besøg eller for at holde møde. De har lidt flere penge end de lokale. Og så kan drengene sidde i fred og ro under det store skyggefulde træ midt på gårdspladsen og arbejde. En gang imellem får de også lidt mad, som er til overs.

Rebecca har en bod på markedet, hvor hun sælger grøntsager og peanuts, som bliver dyrket i området.

Drengene tjener penge alt efter, hvor meget der skal gøres ved skoene. De fleste skal have pudset skoene. Det koster 10 syd-sudanske pund, som svarer til 3 danske kroner. Men det sker også, at der er huller, som skal sys – det tjener de flere penge på. Når arbejdsdagen er slut, deler de pengene mellem sig.

Ngor og Chan har arbejdet som skopudsere i tre måneder. "Før hjælp vi til på markedet, hvor Rebecca har en bod – men vi tjener flere penge ved at pudse sko," fortæller Ngor. "Vi har lært at pudse og reparere sko ved at kigge på de andre drenge. Vi lærte det ret hurtigt," fortsætter han. "De dårligste dage er dem, hvor ingen af os har haft en eneste kunde hele dagen. Det kan jo godt ske," siger Chan, mens han slår lidt ud med armene.

Familien har brug for pengene

Det er blevet mørkt, før Ngor og Chan spiser aftensmad. I Syd-sudan er dag og nat lige lange hele året. Det er lyst fra cirka syv morgen til syv aften. Og de lyse timer må udnyttes. De er trætte efter en lang dag. "De penge, vi tjener, samler vi i en dåse. Vi giver dem til vores mor, når hun kommer til byen. Hun plejer at komme et par gange om ugen," oplyser Ngor. "Måske har hun nogle grøntsager med fra landsbyen," slutter han.

De lægger sig til at sove på måtterne i hytten. Det er godt, at der er kommet penge i dåsen. Familien har brug for dem til mad, tøj og skolepenge.

På hjemmesiden kan du se, hvordan det går til, når Ngor og Chan arbejder som skopudsere. Du kan også komme en tur rundt i Aweil by.

**HELEVERDENISKOLE.DK/
NGOR-OG-CHAN**

